

Maart 2011

Theodorus

Volgens de conservatieven van het bisdom Den Bosch is er straks geen plaats meer voor Theo te Wierik als pastoor in Moergestel, Oisterwijk of Tilburg. Theo is te progressief, luistert blijkbaar te goed naar wat gewone mensen denken en zeggen en organiseert daadwerkelijk de solidariteit met de zwaksten in de samenleving. Zo is hij met anderen de enthousiaste motor van Hartkracht 7, een groep parochianen die de hardheid in de samenleving beu zijn, die zich tegen hongersnood en schending van mensenrechten verzetten en zich druk maken over het milieu. Maar het bisdom heeft liever pastoor Van Buijtenen, die zoals we allemaal weten een trouw volger is van bisschop en paus en zich verzet tegen samenwonen, gehuwde priesters, condooms en homoseksuelen. Door dit beleid van het bisdom zal de liefde en solidariteit van steeds meer Moergestelse parochianen zich buiten het instituut kerk gaan afspelen.

We citeren uit het relaas van Theo te Wierik zoals hij dat aan zijn parochianen afgelopen zaterdag in de kerk heeft verteld en dat integraal te vinden is op de website van de parochie Moergestel. Theo te Wierik werd op 17 december uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek met pastoor Van Buijtenen. Die heeft daarvoor namelijk met het bisdom contact gehad en wil Theo hiervan op de hoogte stellen. Te Wierik: 'Het was één van die winterse dagen, het sneeuwde volop, toen ik rond de koffietijd bij pastoor Van Buijtenen aanbelde. Na de bekende koetjes en kalfjes vertelde pastoor Van Buijtenen mij dat het bisdom hem ziet als de beoogde nieuwe pastoor die de samenwerking in gang moet gaan zetten. Na de samenvoeging zal pastoor van Buijtenen zich terugtrekken en zal er een nieuwe pastoor benoemd worden. Pastoor van Buijtenen vroeg aan mij of ik medepastor wilde worden in een team waarin hij pastoor is. In het nieuwe team zitten dan ook de drie huidige diakens die in Oisterwijk werkzaam. Ik moet dan wel bereid zijn om te

rouleren binnen de parochiekerken. Ik heb geantwoord dat ik deze vraag nu niet wilde beantwoorden. In hetzelfde gesprek gaf pastoor van Buijtenen ook aan dat hij administrator van De Levenskerk was geworden en administrator van de parochie Haaren. Later kreeg ik telefonisch vanuit De Levenskerk bericht dat er niet lang daarvoor een brief van de bisschop op de deurmat was gevallen met het bericht dat de parochie een administrator had toegewezen gekregen in de persoon van pastoor van Buijtenen. Hierover, zo werd mij bevestigd, was met geen woord gecommuniceerd met De Levenskerk.' Van Buijtenen vroeg Te Wierik vervolgens om het nieuwe beleid van het bisdom niet verder voor de voeten te lopen. Hiermee werd o.a. bedoeld de uitnodiging om de andere parochies beter te leren kennen, waarmee de parochie Moergestel in januari vorig jaar begonnen was. De andere parochies zouden geïrriteerd zijn over de initiatieven vanuit Moergestel. 'Dit kwam bij mij en later bij ons vreemd over omdat de mensen vanuit De Levenskerk al hadden doorgegeven dat zij graag met drie personen naar de avond van 10 januari wilden komen. Ik heb direct na de feestdagen de avond, omwille van de lieve vrede, afgelast. Prompt mailt pastoor van Buijtenen mij dat hij het wel heel erg jammer vindt dat deze avond was afgelast want hij had er zelfs zijn parochiebestuursvergadering voor verzet om toch te kunnen komen!' Theo te Wierik laat dan aan de belangenbehartiger van de pastores weten dat hij graag pastoor van Oisterwijk wil worden na de samenvoeging, maar als dat niet mogelijk is dan ergens in Tilburg. Als antwoord kreeg Te Wierik dat inmiddels de stafvergadering van het bisdom al had besloten tot benoeming van pastoor Van Buijtenen voor de nieuwe parochie Oisterwijk en dat het bisdom niet voornemens was om Te Wierik te benoemen tot pastoor in Tilburg, waar hij al jaren woont en ook heeft gewerkt. Overleg tussen parochiebestuur en bisdom bleek niet mogelijk. Theo te Wierik telt zijn knopen: 'Ik trek de conclusie dat het bisdom in mij geen vertrouwen heeft als pastoor van een nieuw op te richten parochie. Ik betreurt het dat de staf van het bisdom of de bisschop nooit met mij persoonlijk in gesprek is gegaan. Ik mag van het bisdom blijven werken als medepastor wat verder wordt afgedaan met de opmerking dat de bisschop het volste recht heeft om te benoemen wie hij wil. Natuurlijk is dit laatste waar maar het zou netter geweest zijn, na 27 jaar pastoraal werk in het bisdom door mij, dat de bisschop of iemand van de staf in gesprek met mij was gegaan. Dit gesprek is er tot op de dag van vandaag niet geweest. Ook door derden vanuit het bisdom is niet aangegeven waarom ik niet benoembaar ben als pastoor in Oisterwijk of Tilburg. Ik heb aangegeven dat ik in deze gestoorde werkrelatie niet kan en wil werken binnen de nieuwe parochie Oisterwijk of

binnen een andere parochie als benoemd pastor door de bisschop. Ik heb dan ook besloten om bij het uitblijven van een oplossing vanuit het bisdom, zodra het kan, te vertrekken uit Moergestel en de bisschop niet te vragen om een nieuwe benoeming (...)
Ik kies er niet voor om te werken onder de nieuwe pastoor van Buijtenen vanwege verschil in Kerkvisie.' Het parochiebestuur en pastoraatsgroep geven aan zich te blijven inspannen voor het behoud van het werk van Theo te Wierik in Moergestel. Will Pellis zegt namens dezen: ' U mag van ons dan ook verwachten dat we aan de poort van het Bisdom blijven rammelen. Blijven rammelen voor overleg en een oplossing. Een oplossing waarmee we gezamenlijk verder kunnen. Want wij geloven in die ene Wereldkerk die we gezamenlijk zijn. Het kan voor het bisdom vanuit ons geloof en onze kerk toch niet zo moeilijk zijn om een uitgestoken parochiehand aan te nemen en te beseffen dat er velen zijn om te koesteren en geen om te verstoten.' Pastoor van Buijtenen zal er eens minzaam om lachen terwijl hij zijn roomse sigarenrook uitblaast en zijn glas rode wijn heft op die ene ware Wereldkerk, die mensen die anders denken in de kou zet. Zouden de jezuiet Van Buijtenen en de bisschop eigenlijk nog weten dat Theodorus 'geschenk van God' betekent? God en Petrus vast wel!

Volg de RRT en Burrie ook op Twitter:

<http://twitter.com/rooieroepoeter>

<http://twitter.com/Burrie>

Burrie's Kèk op Osterwèk

Bunga-bunga feestje

Als het aan de Stichting Oisterwijk 800 ligt moet er door de gemeente 70.000 euro beschikbaar gesteld worden voor drie feesten in 2012 en 2013. Een opening- en slotfeest en zomerse 'Parelfisten'. Centraal element in de feestactiviteiten is de 'intocht' van hertog Hendrik I van Brabant in Oisterwijk, Moergestel en Heukelom. En om die kernen binnen te

kunnen treden neemt de hertog een grote schatkist mee waaruit hij vooral de jeugd zal trakteren. De 'gemeenschapszin' wordt er mee bevorderd, aldus een persbericht van Oisterwijk 800.
Gemeenschapszin? Maar dan wel een hele speciale. Ik heb namelijk meer de indruk dat we hier 70.000 euro subsidie gaan geven voor een bunga-bunga feestje van de hertog. Met Hendrik I in de rol van Berlusconi en Oisterwijk, Moergestel en Heukelom als Ruby and friends. Hertog Hendrik was een waar machtspoliticus, die in 1212 niet zo zeer bezig was met het stichten van Oisterwijk maar om een nieuwe vrouw, Maria van Frankrijk, het hof te maken. Hij wist zodanig te lobbyen dat zijn broer benoemd werd tot bisschop van Luik. De stichting Oisterwijk 800 stelt in het persbericht dat Hendrik I bezongen wordt in het lied 'Toen de hertog Jan kwam varen' en dat dit bijna het Brabantse volkslied was geworden. Zelfs iemand die nooit een geschiedenisboek leest, kan echter vermoeden dat het in het lied toch om een andere hertog gaat, namelijk Hertog Jan die een eeuw later leefde. Maar de tekst van het lied is even scabreus als de bunga-bunga-feestjes: 'Laet den hertog binnenkomen. In dit zomers vrolijk seizoen. Harba Lorifa zong den hertog'. De heemkundige die deze tekst in 1947 bedacht, zag er een zaligverklaring aan Brabant in. Maar hertog Jan gebruikte 'harba lorifa' toch vooral en overvloedig in zijn Dietse minnedichten:

*Eens meien morgens vroege
Was ic upghestaan;
In een scoen boemgerdekine
Soudic spelen gaen.
Daar vant ic drie joncfrouwen staen,
Si waren so wale ghedaen,
Dene sanc voor, dander sanc na:
Harba lorifa, harba harba lorifa,
harba lorifa!*

*Doe ic versach dat scone cruut
In den boemgardekijn,
Ende ic verhoorde dat suete gheluut
Van den magheden fijn,
Doe verblide dat herte mijn,
Dat ic moeste singhen na:
Harba lorifa, harba harba lorifa,
Harba lorifa!*

*Doe groette ic die alrescoenste
die daer onder stont.
Ic liet mine arme al omme gaen
Doe ter selver stont;
Ic woudese cussen an haren mont;
Si sprac: "Laet staen, laet staen, laet staen".
Harba lorifa, harba harba lorifa,
Harba lorifa!*

Zuidelijke levensgenieters , jachtliefhebbers en vrouwenjagers waren hertog Jan en zijn overgrootvader Hendrik. Harba lorifa ('het kruid staat op springen'), het is gewoon Bunga Bunga. Wat zal de hertog voor 70.000 euro een plezier hebben met Peer Paorel, Ermelindis en Heukelomse Mie!

Rustoord of Driloord?

De getuigenissen over seksueel misbruik in de katholieke kerk hebben de laatste maanden diepe indruk gemaakt. Vooral de verhalen van de toenmalige jongeren uit kindertehuizen. Huize Nazareth in Tilburg, Huize De la Salle in Boxtel voor geestelijk gehandicapten en het blindeninstituut in Grave, allen van de fraters van Tilburg, kwamen negatief in het nieuws. Er was niet enkel sprake van seksueel misbruik maar ook van ordinair geweld. Fysieke lijfstraffen met een rietje behoorden in die jaren tot het standaardpatroon van opvoeden in 'orde en tucht'. Oisterwijk is tot op heden nauwelijks in het nieuws gekomen, hoewel in de jaren zestig en zeventig al heimelijk verhalen de ronde deden.

De eerste die zich publiekelijk uitsprak was Til de Vries uit Goirle. Zij vertelde voor de VPRO-radio in 1992 haar belevenissen op het meisjespensionaat Catharinenberg (1962-1966), maar die waren toen voor de buitenwereld weinig schokkend. Til was door haar ouders naar Catharinenberg gestuurd omdat ze te veel achter de jongens aan zou lopen. Dat joegen de zusters Franciscanessen er wel uit. Til mocht niet meer tegen iemand zeggen dat je haar of hem leuk vond, fluiten op de gang was not done, dat deed volgens de nonnen alleen ordinair werkvolk. Strakke spijkerbroeken of blote voeten waren uit den boze. Brieven naar familie of vriendinnen moesten opengelaten worden en de nonnen schreven er soms hun commentaar bij. Sommige brieven werden niet eens verstuurd. De pensionaatsmeisjes schreven de teksten die er echt toe deden aan vrienden in codetaal of onder de postzegel. Van fysiek geweld lijkt op Catharinenberg geen sprake te zijn geweest.

Heel anders is het verhaal van Herman Harends die in 1946 in Oisterwijk werd geboren. Hij was zes jaar oud toen hij met zijn twee broers op pensionaat St.-Antonius oftewel De Munt in Tegelen terecht kwam omdat hun ouders te weinig tijd hadden voor de verder opvoeding vanwege de drukte in hun hotel. De nonnen in Tegelen bleken keien in psychisch geweld. In het pensionaat had Herman last van heimwee; 's nachts plaste hij in bed. De nonnen namen hem dan in zijn ochtendslaap uit bed en zetten hem in bad. Dat lieten ze vollopen met ijskoud water en hielden Herman kopje-onder. Of overdag werd hij met een

ijzeren emmer buitengezet, om zijn boeltje schoon te schrobben, terwijl alle jongens eromheen joelden. 'Met mijn rode haar en sproetige gezichtje viel ik kennelijk op, want ik werd door de nonnen gesard en getreiterd. Lijfstraffen waren normaal; ze sloegen met een ijzeren fluitje of met hun sleutelbos. Toen ik een jaar of elf was, keek een pater of ik al seksueel actief was. Hij betastte mijn penis en mijn scrotum. Vanaf dat moment moest ik met mijn handen boven de dekens slapen. Dat controleerden de nonnen, maar ik had geen idee waarom (...) Twee van de nonnen vergrepen zich met regelmaat aan mij. Dan pakten ze mijn hand en stopten hem onder hun rokken. Ik moest hun vagina's strelen. Als ik in bad zat, speelden de nonnen met mijn penis en probeerden of ik een erectie kon krijgen. Tot bloedens toe; het deed echt pijn. En dan duwden die bomen van vrouwen me onder water tot ik bijna verdronk. Ik wist niet wat seks was, maar ik wist dat dit niet deugde. Ze dreigden me namelijk met nog meer geweld als ik mijn mond niet hield. Ik heb wat afgehuild daar en in volstreekte eenzaamheid geleefd, waarbij doodsangsten centraal stonden.' Meerdere malen probeerde Herman weg te lopen, maar even zo vele keren haalden de nonnen hem weer terug. Tot hij op een dag onderweg naar huis door de politie werd onderschept; zij brachten de toen 12-jarige naar zijn ouderlijk huis in Oisterwijk. Van zijn moeder mocht hij thuis blijven. 'Maar ik heb nooit met haar over de verschrikkingen kunnen praten. Eén keer vertelde ik dat de nonnen mij geslagen hadden. Mijn moeder werd ontzettend kwaad en stuurde me bijna naar de pastoor om boete te doen. Ik neem haar echter niets meer kwalijk; ze kon en wist niet beter voor die tijd.' Harends liet zijn verhaal optekenen door de journalist Joep Derksen. Op internet verschenen meerdere getuigenissen van fysieke lijfstraffen door de nonnen van Tegelen.

Herman Harends (links) met zijn broertjes op de kostschool in Tegelen

Op internet plaatste een man zijn verhaal over seksueel misbruik tijdens een Christelijk

Gereformeerd zomerjeugdkamp in Oisterwijk tussen 1974 en 1980. 'Die vent zat samen met mijn moeder in de raad van de kinderbescherming ergens in Nederland. Heb ooit dit verhaal verteld en sindsdien veranderde mijn jeugd in een ware hel; werd gewoonweg niet geloofd. Heb enige tijd geleden hiervan bij een instantie melding gemaakt. Kreeg kortgeleden een mail terug dat men onderzoek heeft uitgevoerd onder de kinderen uit die tijd en daaruit meer meldingen zijn voortgekomen.' Als de jongen thuis klaagde over de gebeurtenissen op het zomerkamp kreeg hij de kous op de kop: 'Als ik daarover ging klagen werd ik uitgemaakt voor leugenaar en leugenaars vindt god niet lief en stuurt ie naar de hel volgens mijn eigen ouders '.

Ook het kindertehuis Rustoord in Oisterwijk wordt op internet druk besproken. De een heeft er liefdevolle herinneringen aan, voor de ander was Rustoord de hel op aarde. De zusters werden de 'Krengen van Barmhartigheid' genoemd. Irene, die er vanaf 1960 zat, stelt dat de herinneringen voor haar en haar twee zussen aan Rustoord zeker 'niet fijn' zijn. Ook Marjan, die vroeger Rietje heette, heeft met haar zus op Rustoord gezeten en het als 'een vreselijke tijd' ervaren. Het meest expliciet is Gerry, ze stelt dat haar broertje door de zusters mishandeld is omdat hij niet goed at. Hij werd tot bloedens toe gedwongen te eten. Ook bedplassers werden volgens Gerry gekleineerd en moesten in een babybedje met plastic broek aan, ook al waren ze soms al 10 of 11 jaar oud.

De babybedjes van Rustoord

'Zuster Alberdina kwam gerust met een klerenhanger of een stok op je bed slaan, ze zal de kinderen ook echt wel geraakt hebben, het waren grote schijnheilige krengen'. Volgens Gerry was ook zuster Rosalie van groep Beatrix 'een kring eerste klas': 'Ze heeft een jongen zo hard geschopt dat ze haar enkel brak. Vervolgens kwam zuster Alberdina in groep Beatrix werken en die zou volgens Gerry een jongen zo hard op zijn rug hebben getrapt, dat ze van Rustoord zou zijn verwijderd. Ook een 'EJ.' reageert op internet over Rustoord: 'Ook ik heb die gruwelzaken meegemaakt, mishandeling en vernedering in een kindertehuis in Oisterwijk (...) Het

loopt mij al meer dan 40 jaar na, en ben blij dat het nu eindelijk gezegd mag worden. Het is niet iets wat in de doofpot mag verdwijnen. En verjaren mag het zeker niet, ons verdriet verjaard ook niet.' EJ zat in 1967-1968 op Rustoord en 'ik heb er meer klappen gehad dan boterhammen, om over de rest nog maar niet te spreken.' Sommige voormalige kinderen van Rustoord relativeren de fysieke straffen. Zo zegt Christ: 'Een pak slaag met een natte handdoek heb ik wel ooit gehad. Waarom weet ik niet meer. Zal wel nodig zijn geweest denk ik maar.'

Uiteraard zouden de op internet gemelde gevallen nader moeten worden onderzocht. Hopelijk gaat dat ook gebeuren. Wel is duidelijk dat katholieke internaten in die jaren plaatsen waren waar een grote machtsongelijkheid tussen zusters en de weerloze kinderen bestond, dat verschaftte de mogelijkheid tot fysiek en seksueel misbruik tijdens het zogenaamde rijke roomse leven.

Een foto van een uitstapje van Rustoord naar de Loonse en Drunense duinen.

Voor veel meer foto's van Rustoord uit die tijd zie <http://toyoly.nl/rustoord/rustoord.htm>

Stemadvies

Stem 2 maart rood en voor wie nog niet weet waarom hier drie verkiezingsspotjes:

<http://www.youtube.com/watch?v=ZhMRYntWLcs>